

Europsko vijeće

Bruxelles, 23. lipnja 2017.
(OR. en)

EUCO 8/17

CO EUR 8
CONCL 3

POP RATNA BILJEŠKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Predmet: Sastanak Europskog vijeća (22. i 23. lipnja 2017.)
– zaključci

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci koje je Europsko vijeće donijelo na gore navedenom sastanku.

Europsko vijeće danas se usredotočilo na jačanje Europe i zaštitu njezinih građana s pomoću učinkovitih mjera za borbu protiv terorizma i razvoj zajedničke sigurnosti i obrane, kako bi se osigurao njezin gospodarski razvoj u globaliziranom svijetu, riješilo pitanje migracija te zaštitile njezine vanjske granice. Snažna i odlučna Unija najbolji je temelj za promicanje naših vrijednosti i interesa, podupiranje multilateralnog sustava koji se temelji na pravilima i mobilizaciju partnerâ za pozitivnu klimatsku politiku. Time će se usto doprinijeti oblikovanju globalizacije kako bi se iskoristavale prednosti otvorenih tržišta, uz istodobnu zaštitu od nepoštenih praksi i promicanje socijalnih, okolišnih, zdravstvenih i potrošačkih standarda koji zauzimaju središnje mjesto u europskom načinu života. Europsko vijeće odalo je počast Helmutu Kohlu, počasnom građaninu Europe, koji je preminuo 16. lipnja 2017.

I. SIGURNOST I OBRANA

Unutarnja sigurnost i borba protiv terorizma

1. Europsko vijeće snažno osuđuje nedavne terorističke napade i ujedinjeno je i nepokolebljivo u borbi protiv terorizma, mržnje i nasilnog ekstremizma. Ta su djela učvrstila našu odlučnost za suradnju na razini EU-a kako bismo poboljšali našu unutarnju sigurnost: borit ćemo se protiv širenja radikalizacije na internetu, usklađivati naš rad na sprečavanju i suzbijanju nasilnog ekstremizma te hvatanju ukoštac s ideologijom, suzbijati financiranje terorizma, omogućavati brze i ciljane razmjene informacija između tijela kaznenog progona, među ostalim s pouzdanim partnerima, te poboljšati interoperabilnost među bazama podataka.

2. Vlastita je odgovornost industrije pomoći u borbi protiv terorizma i kriminala na internetu. Na temelju rada Internetskog foruma EU-a Europsko vijeće očekuje od industrije da uspostavi industrijski forum te da razvije nove tehnologije i alate za poboljšanje automatskog otkrivanja sadržaja kojima se potiče na teroristička djela te njihova uklanjanja. To bi, prema potrebi, trebalo dopuniti relevantnim zakonodavnim mjerama na razini EU-a. Poziva na suočavanje s izazovima koje predstavljaju sustavi s pomoću kojih teroristi mogu komunicirati na načine nedostupne nadležnim tijelima, uključujući prolazno šifriranje, uz istodobno očuvanje koristi koje ti sustavi imaju za zaštitu privatnosti, podataka i komunikacije. Europsko vijeće smatra da je učinkovit pristup elektroničkim dokazima ključan za suzbijanje teških kaznenih djela i terorizma te da bi dostupnost podataka trebalo zaštititi, uz poštovanje odgovarajućih zaštitnih mjera.
3. Dogovorom o sustavu ulaska/izlaska, koji se uskoro očekuje, te dovršenjem Europskog sustava za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju (ETIAS) prije kraja godine otvorit će se put za njihovu brzu provedbu, čime će se poboljšati nadzor vanjskih granica i unutarnja sigurnost, uzimajući pritom u obzir specifičnu situaciju u državama članicama koje još u potpunosti ne primjenjuju schengensku stečevinu. U tom kontekstu Europsko vijeće poziva Komisiju da što prije izradi nacrt zakonodavnog akta kojim se donose prijedlozi stručne skupine na visokoj razini o interoperabilnosti.
4. Moramo ubrzati zajedničke napore u cilju razmjene informacija o stranim terorističkim borcima te domaćim radikaliziranim pojedincima i unaprijediti mjere politike i pravne mjere radi rješavanja prijetnje.
5. Europsko vijeće naglašava važnost pružanja potpore žrtvama terorističkih napada.

Vanjska sigurnost i obrana

6. Europsko vijeće ponovno naglašava svoju predanost jačanju suradnje EU-a u području vanjske sigurnosti i obrane kako bi zaštitilo Uniju i njezine građane i doprinijelo miru i stabilnosti u susjedstvu i izvan njega. Sa svim svojim diplomatskim i civilnim sposobnostima EU tom pothvatu pruža jedinstvenu kombinaciju mogućnosti. Kako je navedeno u zaključcima Vijeća od 18. svibnja i 19. lipnja 2017., postignut je znatan napredak u provedbi globalne strategije EU-a u području sigurnosti i obrane te Zajedničke izjave koju su u Varšavi potpisali čelnici EU-a i NATO-a. Transatlantski odnos i suradnja između EU-a i NATO-a i dalje su od ključne važnosti za našu opću sigurnost te nam omogućavaju da odgovorimo na nove sigurnosne prijetnje, među ostalim kibernetičke i hibridne prijetnje te terorizam. Europsko vijeće pozdravlja uspostavu europskog centra izvrsnosti za suzbijanje hibridnih prijetnji u Helsinkiju. Na konferenciji na visokoj razini o sigurnosti i obrani održanoj u Pragu 9. lipnja 2017. istaknute su komplementarnost između EU-a i NATO-a te potreba za povećanjem europskih napora na jačanju naših istraživanja, sposobnosti i operacija u području obrane.

7. Zajednički razvoj projekata koji se tiču sposobnosti, koje su zajednički dogovorile države članice kako bi se popunili veliki postojeći nedostaci i razvile tehnologije budućnosti, ključan je za doseganje razine ambicije EU-a koju je Europsko vijeće odobrilo u prosincu 2016. Europsko vijeće pozdravlja komunikaciju Komisije o Europskom fondu za obranu koji se sastoji od okvira istraživanja i okvira sposobnosti te sa zadovoljstvom očekuje njegovu brzu operacionalizaciju. Poziva na brzo postizanje dogovora u vezi s prijedlogom o Europskom programu industrijskog razvoja u području obrane s ciljem njegove brze provedbe, prije nego što se srednjoročno budu mogli predvidjeti opsežniji sveobuhvatni programi. Europsko vijeće poziva države članice da utvrde odgovarajuće projekte koji se tiču sposobnosti za Europski obrambeni fond i za Europski program industrijskog razvoja u području obrane. Europsko vijeće poziva države članice na daljnji rad na mogućnostima zajedničke nabave sposobnosti unutar Europskog obrambenog fonda na temelju pouzdanih mehanizama financiranja. Cilj je omogućiti sposobnosti, osigurati konkurentan, inovativan i uravnotežen temelj za obrambenu industriju Europe diljem EU-a, među ostalim prekograničnom suradnjom i sudjelovanjem malih i srednjih poduzeća, te doprinijeti većoj europskoj suradnji u području obrane, iskorištavanjem sinergija i mobilizacijom potpore EU-a uz financiranje država članica. Potpora EU-a bit će potrebna i ulaganjima malih i srednjih poduzeća te posrednim ulaganjima (poduzeća srednje tržišne kapitalizacije) u području sigurnosti i obrane u okviru europskog industrijskog razvoja u području obrane. U tom pogledu Europsko vijeće podsjeća na svoj poziv Europskoj investicijskoj banci da ispita korake s ciljem podupiranja ulaganja u aktivnosti istraživanja i razvoja obrane.

8. Europsko vijeće slaže se da je radi jačanja sigurnosti i obrane Europe u današnjem zahtjevnom geopolitičkom okružju te radi pomoći u dosezanju razine ambicije EU-a, kako je navedeno u globalnoj strategiji EU-a, potrebno pokrenuti uključivu i ambicioznu stalnu strukturiranu suradnju (PESCO). Države članice u roku od tri mjeseca sastavit će zajednički popis kriterija i nužnih obveza, u potpunosti u skladu s člankom 42. stavkom 6. i člankom 46. UEU-a te Protokolom br. 10 priloženim Ugovoru, među ostalim u svrhu najzahtjevnijih misija, s preciznim rasporedom i posebnim mehanizmima procjene kako bi se državama članicama koje su u mogućnosti to učiniti omogućilo da bez odgode obavijeste o namjeri sudjelovanja. Taj rad mora biti usklađen s nacionalnim planiranjem država članica u području obrane i obvezama koje su dotične države članice dogovorile u okviru NATO-a i UN-a. Za potporu zajedničkim ciljevima, obvezama i kriterijima PESCO-a trebalo bi utvrditi konkretne zajedničke projekte i inicijative.
9. Radi jačanja instrumenata EU-a za brzi odgovor Europsko vijeće slaže se da bi razmještanje borbenih skupina na trajnoj osnovi trebalo pokrivati iz mehanizma Athena, kojim upravlja EU, kao zajednički trošak. Ujedno poziva Vijeće da ubrza svoj rad na boljoj učinkovitosti upravljanja civilnim kriznim situacijama.
10. Europsko vijeće ta će pitanja ponovno razmotriti na jednome od sljedećih sastanaka.

II. PARIŠKI SPORAZUM O KLIMATSKIM PROMJENAMA

11. Europsko vijeće odlučno ponovno potvrđuje predanost EU-a i njegovih država članica da brzo i u potpunosti provedu Pariški sporazum, doprinose ostvarivanju ciljeva u vezi s financiranjem djelovanja u području klimatskih promjena te da i dalje predvode borbu protiv klimatskih promjena. Sporazum je i dalje temelj globalnih napora u cilju učinkovitog rješavanja pitanja klimatskih promjena i o njemu se ne može ponovno pregovarati. Sporazum je ključan element za modernizaciju europske industrije i gospodarstva. Ključan je i za provedbu Programa održivog razvoja do 2030., a nedavnim donošenjem novog Europskog konsenzusa o razvoju, uz promicanje obuhvatnijeg programa, dodatno će se doprinijeti postizanju tog cilja. EU i njegove države članice unaprijedit će suradnju s međunarodnim partnerima na temelju Pariškog sporazuma, posebice sa zemljama koje su u najnepovoljnijem položaju, čime će pokazati solidarnost s budućim naraštajima i odgovornost za cijeli planet. Europsko vijeće poziva Vijeće i Komisiju da ispituju sve načine postizanja tih ciljeva. EU će i dalje blisko surađivati sa svim nedržavnim akterima, na temelju uspješnog primjera u okviru Plana globalnog djelovanja u području klime.

III. RADNA MJESTA, RAST I KONKURENTNOST

12. Europi su potrebna radna mjesta, rast i konkurentnost. Ponovno ostvarivanje gospodarskog rasta u svih 28 država članica pozitivna je promjena koju je potrebno konsolidirati. Europsko vijeće raspravljalo je o tome kako u tom smislu na najbolji način iskoristiti potencijal jedinstvenog tržišta te trgovine i industrije, istodobno osiguravajući da takva kretanja koriste svim dijelovima društva.

Jedinstveno tržište

13. Europsko vijeće ponovno ističe koliko je dobro funkcioniranje jedinstvenog tržišta s njegovim četirima slobodama važno za poticanje rasta, otvaranje novih radnih mjesta i promicanje ulaganja i inovacija. Suzakonodavci su omogućili postizanje znatna napretka u ostvarivanju zajedničkog cilja u vezi s dovršetkom i provedbom različitih strategija do 2018. Međutim, i dalje postoje nedostaci kojima treba posvetiti dodatnu pozornost. Europsko vijeće stoga naglašava da su potrebni daljnji naponi EU-a i njegovih država članica kako bi se dosegla razina ambicije koja proizlazi iz zaključaka iz lipnja 2016. za jedinstveno tržište, među ostalim u pogledu usluga, jedinstveno digitalno tržište, uniju tržišta kapitala i energetske uniju, uključujući međupovezanosti. U tom kontekstu pozdravlja Komisijino preispitivanje jedinstvenog digitalnog tržišta i Akcijskog plana za uniju tržišta kapitala u sredini programskog razdoblja. Pravodobna primjena i bolja provedba postojećeg zakonodavstva također su ključne kako bi se iskorištavale prednosti europskog jedinstvenog tržišta. Vijeće će do lipnja 2018. izvijestiti Europsko vijeće o napretku ostvarenom u produbljivanju, primjeni i provedbi jedinstvenog tržišta u svim njegovim aspektima. Kako se ne bi ograničili samo na dovršavanje različitih strategija jedinstvenog tržišta i s ciljem razvoja pravednog jedinstvenog tržišta koje je otporno na izazove budućnosti, Europsko vijeće poziva Komisiju da nastavi razmatrati inovativne načine rada na novim mogućnostima, izazovima i preostalim preprekama.
14. Europsko vijeće prima na znanje napredak ostvaren u pogledu Europskog fonda za strateška ulaganja i poziva zakonodavce da hitno postignu dogovor o proširenju i jačanju Fonda.

15. Nadovezujući se na zaključke Vijeća iz svibnja 2017. u kojima poziva na buduću strategiju industrijske politike Europsko vijeće naglašava ključnu ulogu industrije kao glavnog pokretača rasta, zapošljavanja i inovacija u Europi. U skladu sa svojim prethodnim zaključcima poziva na konkretne mjere kako bi se osigurala snažna i konkurentna industrijska baza jedinstvenog tržišta.

Trgovina

16. EU će težiti snažnoj trgovinskoj politici kojom se podupire otvoren multilateralni trgovinski sustav temeljen na pravilima, u kojem središnju ulogu ima WTO. Čvrsto uvjeren da se trgovinom doprinosi stvaranju bogatstva i radnih mjesta, održavat će otvorenost tržišta i boriti se protiv protekcionizma. Aktivno će promicati ambiciozan program u pogledu slobodne trgovine na globalnoj razini. U tu će svrhu nastojati poticati istinske jednake uvjete za sve, pazeći pritom na poštovanje i promicanje ključnih standarda, uključujući socijalne, okolišne, zdravstvene i potrošačke standarde koji su od ključne važnosti za europski način života.
17. Europsko vijeće uvjeren je da trgovina i ulaganja mogu biti slobodni jedino ako su poštene i uzajamno korisni. Europsko vijeće stoga poziva suzakonodavce na postizanje brzog dogovora o modernim instrumentima trgovinske zaštite koji su u skladu s WTO-om, čime će se ojačati sposobnost EU-a za učinkovitu borbu protiv nepoštenih i diskriminirajućih trgovinskih praksi i narušavanja tržišta. Poziva Komisiju da osigura njihovu brzu i učinkovitu primjenu s pomoću nezakonodavnih provedbenih mjera kako bi EU-ove trgovinske prakse i instrumenti zaštite bili reaktivniji i učinkovitiji te da, ako to bude potrebno, predloži dodatne mjere. Također poziva Komisiju i Vijeće da prodube i unaprijede raspravu o tome kako povećati reciprocitet u području javne nabave i ulaganja. U tom kontekstu pozdravlja inicijativu Komisije da kanalizira globalizaciju i, među ostalim, analizira ulaganja iz trećih zemalja u strateškim sektorima, pritom u potpunosti poštujući nadležnosti država članica. Europsko vijeće to će pitanje ponovno razmotriti na jednome od budućih sastanaka.

18. Europsko vijeće potiče napredak u svim pregovorima koji su u tijeku, među ostalim s Meksikom, Mercosurom i azijsko-pacifičkim područjem, radi postizanja ambicioznih i uravnoteženih sporazuma o slobodnoj trgovini, čija su vodeća načela reciprocitet i uzajamna korist. Europsko vijeće pozdravlja nedavno ostvaren napredak u pregovorima s Japanom kojim bi se mogao utrti put za postizanje političkog dogovora.

Europski semestar

19. Europsko vijeće u načelu odobrava integrirane preporuke za pojedine zemlje kako ih je dogovorilo Vijeće, čime se omogućuje zaključenje europskog semestra 2017.

IV. MIGRACIJE

20. Europsko vijeće i dalje je predano sveobuhvatnom pristupu Unije migracijama, učinkovitim nadzoru vanjskih granica kako bi se zaustavili i spriječili nezakoniti tokovi i reformi zajedničkog europskog sustava azila te punoj i nediskriminirajućoj provedbi Izjave EU-a i Turske u svim njezinim aspektima i prema svim državama članicama. I dalje će se pažljivo pratiti sve migracijske rute, uključujući zapadnobalkansku rutu. Nastavit ćemo jačati operativne kapacitete Europske granične i obalne straže i drugih agencija te ih u potpunosti iskorištavati. Učinkovitim nadzorom vanjskih granica trebalo bi se omogućiti ukidanje privremenog graničnog nadzora unutarnjih granica.
21. Gubitak života i stalni migracijski tokovi u prvom redu ekonomskih migranata na srednjosredozemnoj migracijskoj ruti strukturni su izazov te i dalje izazivaju neposrednu i ozbiljnu zabrinutost. EU i njegove države članice morat će ponovno uspostaviti kontrolu kako bi se izbjeglo pogoršanje humanitarne krize. U tu svrhu sada moraju odlučno djelovati jačanjem koordinacije u vezi sa svim elementima Izjave iz Malte, Okvira za partnerstvo i Zajedničkog akcijskog plana iz Vallette te njihove provedbe, što će se poduprijeti odgovarajućim financijskim sredstvima. To ujedno podrazumijeva trajnu i pojačanu suradnju sa zemljama podrijetla i tranzita, što uključuje jačanje regionalne suradnje u aktivnostima traganja i spašavanja, a to je i dalje važan prioritet. Osposobljavanje i opremanje libijske obalne straže ključna je sastavnica pristupa EU-a te ju je potrebno ubrzati. IOM i UNHCR i dalje će biti važni partneri, među ostalim pri omogućavanju dobrovoljnog povratka i poboljšanju uvjeta prihvata. Suradnja sa zemljama podrijetla i tranzita ojačat će se kako bi se zaustavio migracijski pritisak na kopnenu granicu Libije i ostalih susjednih zemalja. Europsko vijeće u tom kontekstu ističe važnost pružanja potpore zajedničkim snagama skupine G5 Sahel. Ondje, kao i drugdje, prekid poslovnog modela krijumčara ljudi i trgovaca ljudima i dalje je ključan cilj, među ostalim boljom kontrolom trgovine opremom kojom se koriste.

22. Daljnji naponi uložiti će se i u postizanje stvarnog napretka u pogledu politike vraćanja i ponovnog prihvata. Na temelju revidiranog akcijskog plana o vraćanju s trećim će se zemljama uspostaviti funkcionalni sporazumi o ponovnom prihvatu i pragmatični dogovori na razini EU-a bez daljnje odgode i uporabom svih mogućih sredstava, među ostalim, ako to bude potrebno, ponovnom procjenom vizne politike za treće zemlje. Tom cilju doprinose i bilateralni dogovori država članica s trećim zemljama.
23. Europsko vijeće ponovno potvrđuje svoje prethodne zaključke o reformi zajedničkog europskog sustava azila (CEAS). Zahvaljujući napretku postignutom tijekom malteškog predsjedanja postoji opća suglasnost da se revidiranim CEAS-om treba postići prava ravnoteža između odgovornosti i solidarnosti te da se njime treba osigurati otpornost na buduće krize. Sustav mora biti učinkovit, sposoban podnijeti migracijski pritisak, njime se moraju ukloniti faktori privlačenja te sekundarna kretanja, u skladu s međunarodnim pravom, suzbijati zloupotreba te pružati odgovarajuća potpora najteže pogođenim državama članicama. Komisiju se poziva da istraži moguća rješenja kako bi se olakšao teret državama članicama koje su pod najvećim pritiskom. Kako bi se pojačala suradnja s trećim zemljama i spriječile nove krize, koncept „sigurne treće zemlje” trebao bi biti usklađen sa stvarnim zahtjevima koji proizlaze iz Ženevske konvencije i primarnog zakonodavstva EU-a, uz poštovanje nadležnosti EU-a i država članica u skladu s Ugovorima. U tom kontekstu Europsko vijeće poziva na postizanje napretka u radu na EU-ovom popisu sigurnih trećih zemalja. To će biti dio novog sveobuhvatnog sporazuma o CEAS-u. Europsko vijeće poziva Vijeće da nastavi pregovore na toj osnovi i prema potrebi izmijeni zakonodavne prijedloge, uz aktivnu pomoć Komisije. Europsko vijeće o tim će pitanjima ponovno raspravljati.

V. DIGITALNA EUROPA

24. Imajući u vidu program rada u drugoj polovici godine, a posebice digitalni sastanak na vrhu u Tallinnu 29. rujna 2017., Europsko vijeće naglašava iznimnu važnost koju ambiciozna digitalna vizija ima za Europu, njezino društvo i gospodarstvo. Potreban je holistički pristup digitalnom aspektu radi suočavanja s izazovima i iskorištavanja mogućnosti koji proizlaze iz Četvrte industrijske revolucije. Za to je potrebna provedba svih elemenata Strategije jedinstvenoga digitalnog tržišta. Istodobno je potrebno sagledati širu sliku tržišta, infrastrukture, povezivosti, društvenih i kulturnih aspekata, uključujući digitalni jaz, norme i standarde, sadržaj i podatke, ulaganja, kibersigurnost, e-upravu te istraživanja i razvoj. Kako bi se odgovorilo na postojeće i buduće izazove u području kibersigurnosti, Europsko vijeće pozdravlja namjeru Komisije da u rujnu preispita strategiju za kibersigurnost i predloži daljnje ciljane mjere prije kraja godine.
-